

అని నేను చాలా సేపు మఠన వడ్డాను. అసలే మా స్కూలు పరిస్థితులు అమిత దుర్భరంగా ఉన్నాయి. మాష్టర్ల మందరమూ ఒక్కసారిగా ఎనిమిది మంది కమిటీ మెంబర్లను తృప్తిపరచవలసి వచ్చేటప్పటికి మా తల ప్రాణం తోకకు వస్తున్నది. ఏ క్షణాన ఏ మెంబరు ఏ పార్టీలో ఉంటాడో, ఎవరిచ్చిన శలవు ఎవరు రద్దు చేస్తారో తెలియని స్థితిలో నేనుంటే మా శ్రీనివాసుడు, "నీకు పునర్జన్మలో నమ్మకం ఉందా? ఉన్నా లేకపోయినా నీకు ఒక చిత్రం చూపిస్తాను. ఈ రహస్యం ఇంకా ఎవరికీ బయటపెట్టలేదు. నువ్వు నేనూ కలిసి కొంత రహస్య శోధన చెయ్యటానికి ఇది మంచి అవకాశం. కాబట్టి ఈ ఉత్తం అందిన వెంటనే గురు శుక్ర వారాలు శలవు పెట్టి రా, సోమవారండాకా ఉండవచ్చు. ఒక్కసారి

కాలభైరవుడు

శ్రీనివాసరావు మాట నమ్మి స్కూలుకు నెలవు పెట్టి వెళ్ళాలా వద్దా అని నేను చాలా సేపు మఠన వడ్డాను. అసలే మా స్కూలు పరిస్థితులు అమిత దుర్భరంగా ఉన్నాయి. మాష్టర్ల మందరమూ ఒక్కసారిగా ఎనిమిది మంది కమిటీ మెంబర్లను తృప్తిపరచవలసి వచ్చేటప్పటికి మా తల ప్రాణం తోకకు వస్తున్నది. ఏ క్షణాన ఏ మెంబరు ఏ పార్టీలో ఉంటాడో, ఎవరిచ్చిన శలవు ఎవరు రద్దు చేస్తారో తెలియని స్థితిలో నేనుంటే మా శ్రీనివాసుడు, "నీకు పునర్జన్మలో నమ్మకం ఉందా? ఉన్నా లేకపోయినా నీకు ఒక చిత్రం చూపిస్తాను. ఈ రహస్యం ఇంకా ఎవరికీ బయటపెట్టలేదు. నువ్వు నేనూ కలిసి కొంత రహస్య శోధన చెయ్యటానికి ఇది మంచి అవకాశం. కాబట్టి ఈ ఉత్తం అందిన వెంటనే గురు శుక్ర వారాలు శలవు పెట్టి రా, సోమవారండాకా ఉండవచ్చు. ఒక్కసారి

ఈ రహస్యం నీకళ్ళతో నువు చూశావంటే నీకే నమ్మకం కలుగుతుంది," అంటూ రాస్తాడు. గురు శుక్రవారాలు మాత్రమే శలవు పెట్టానంటే శని ఆదివారాలు రెండురోజులూ కమిటీ మెంబర్లు యావన్నండీ నాకోసం అర్జంటు పనిమీద మా యింటిచుట్టూ తిరిగి పోతారు! అది శ్రీనివాసు కేం తెలుసూ? తీరాపోతే ఏమీ ఉండదేమో!

కాని బయలుదేరాను, నిరుత్సాహంతోనే. నేను మాష్టరునయి సిగిరెట్టు కాల్యటం మానుకొన్నప్పటి నించీ నిరర్థకమైన పనులు చెయ్యటమంటే నాకొక విధమైన భయం వట్టుకుంది. ఏదైనా పని ఉంటేనే ఎక్కడికైనా వెళ్ళటమూ, అది కూడా ఎంతో ఆలోచించి మరీ వెళ్ళటమూ నాకు ఉద్యోగంతో కలిగిన కొత్త అలవాటు.

తీరా రైలెక్కిన తరవాత తట్టింది శ్రీనివాసరావుకు కొంచెం మతిభ్రమ ఏమయినా ప్రారంభమయిందేమోనని. ఆ అనుమానం ఇంటి దగ్గరే కలిగితే అసలు బయలుదేరకనే పోదును. శ్రీనివాసరావుకు మతిభ్రమ కలిగిందనుకోతూనికి చాలా అవకాశం ఉంది — నాకు ఈ మాత్రం ఇంటి దగ్గరే తట్టలేదు కాని వాడు తండ్రి చచ్చిపోయిన అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో జూదంలోనూ, గుర్రపు పందాల్లోనూ, స్నేహితులమీదా, తాగుడుకూ, వేశ్యలకూ పాతిక వేలయినా తగలవేశాడు. వాణ్ణి చిన్నప్పటినించీ ఎరిగినవాళ్ళం కూడా వాడిట్లా అపుతాడని అనుకోలేదు. వాడి పరివర్తనలన్నీ దురూహ్యాలుగానే ఉంటూ ఉండేవి. ఇంకా ఒక కొంపా నాలుగెకరాల భూమి ఉందనగా శ్రీనివాసరావు మరొక పరివర్తనం కలిగి వెనకటి ఊరివంతా ఒక్క షణంలో చినిగిన చొక్కాను విసర్జించినట్టు విసర్జించి రైలుకు ఆమడ దూరాన ఆ బ్రాహ్మణ కోడూరు గ్రామం చేరి వాడి స్వగృహంలో ఉంటూ సేద్యం ప్రారంభించాడు. అంతా సంతోషించాం అప్పట్లో. తీరా రైలెక్కిన షణాన నాకు సందేహం ప్రారంభమయింది — ఈ పల్లెటూరి జీవనమూ స్వయంకృషి వాడి నెత్తి అడిచిందేమోనని. ఒకటే చేతామనుకున్నాను : చెప్పిన ప్రకారం వాడు చుండూరు స్టేషను దగ్గర నా కోసం హాజరు కాకపోతే నా తోవను నేను ఇంటికి తిరిగి వచ్చేద్దా మనుకున్నాను. ఆ బండికి నన్ను రమ్మనీ తను నా కోసం కనిపెట్టుకుని స్టేషను దగ్గర ఉంటాడనీ రాశాడు స్పష్టంగా.

వా డెండుకు రాకుండా ఉంటాడా? ప్లాటుఫారం మీద వాణ్ణి కలుసుకుని వాడి వాలకం జాగ్రత్తగా గమనించాను. వాడి కళ్ళలో వెర్రిచూపు లేకపోలేదు. వాడి జుట్టు కూడా రేగి చిందర వందరగా ఉంది. అయినా తొందరపడ కూడదనుకున్నాను.

మా కోసం స్టేషను బయట గుర్రపు బండి సిద్ధంగానే ఉంది.

“నేను నీ కోసం స్టేషనుకు రావటంలో ముఖ్యమైన ఉద్దేశం ఒకటి ఉంది. కాబట్టి నీ వెధవ పరధ్యానం మాని నే చెప్పేది జాగ్రత్తగా విను!” అన్నాడు. శ్రీనివాసరావు, బండి సాగగానే. “ఒక మనిషి ఆరు నెలలకిందట చచ్చిపోయి మళ్ళా మూడు నెలల కిందట కుక్క అయి పుట్టాడు!” అని శ్రీనివాసరావు అగాడు.

నా అనుమానం దృఢమయింది. నే ననుకున్నంతా అయింది కదా అనుకున్నాను. ఈ పిచ్చివాడితో నేను ఆరు మైళ్ళు ప్రయాణం చెయ్యాలి. వాణ్ణి బండివాడికి నాకూ మధ్య కూర్చోబెట్టటం కూడా మంచిదే అయింది. ఈ రకం పిచ్చి ఆటే ప్రమాదకరమయినదని కాదు - ఏళ్ళ పర్యంతమూ బయట పడకుండా మనిషిని లోలోపల తొలిచే ఉన్మాదం ఇది. చూశారో లేదో, పిచ్చి వాణ్ణి రెచ్చగొట్టటం అమిత అపాయకరం. అందుకని నేను వాడు చెప్పినదానికల్లా ఊహించుకుంటాను.

“భాగోతుల ఆదినారాయణశాస్త్రి ఉండేవాడు ఎరుగుదువు కాదూ?” అన్నాడు శ్రీనివాసరావు. ఆ భాగోతుల పెద్దమనిషి ఎవరో, నేను బుద్ధి తక్కువగా స్కూలుకు శలవుపెట్టి బ్రాహ్మణ కోడూరు అగ్రహారం వెళ్ళుతుండటానికి ఆ పెద్ద మనిషికి ఏమి సంబంధమో ఊహించ లేకుండానే, “అవును. అత నిప్పుడు కోడూరులో ఉంటున్నాడా?” అన్నాను.

నే నామాట లనగానే శ్రీనివాసరావులో కలిగిన వికారం వర్ణనాతీతం. వాడికళ్ళు మరింత ఉన్మాదంగా మెరిసినై. వాడు లేవటానికి కూడా ప్రయత్నం చేశాడు. వాడి తలకు బండికప్పు తగిలింది. ఆ తరవాత వాడి ఉద్రేకం కొంచెం ఉపశమించింది. కాని పూర్తిగా రహితం కాలేదు.

“చూశావా? ఇదే క్లెర్ వాయస్సంటే!” అన్నాడు వాడు.

“ఏది?” అన్నాను బండిలోనించి బయటికి తొంగిచూసి.

“ఆదినారాయణ చచ్చిపోయి ఆరు నెలలయింది. వాడిప్పుడు తిరిగి కుక్కగా పుట్టి మా యింట్లో ఉన్నాడు! వాణ్ణి చూపించటానికే నిన్ను తీసుకుపోతున్నాను!”

వాణ్ణి ఈ స్థితిలో మీరు ఊహించుకోవాలే కాని నేను వర్ణించలేను. వాడి రేగిన జుట్టూ, పాలిపోయిన కోలమొహమూ, హాస్యంతో కాక కేవలనూ ఉద్రేకంతో నవ్వుతూ వణుకుతున్న వాడి పెదిమలూ, అన్నిటినిమించి వెర్రిచూపుతో నిండిన వాడికళ్ళూ - సముద్రానికి అవతలిమేర కనిపెట్టిన కొలంబసు? ఇట్లాగే కనపడి ఉంటాడని ఊహించుకున్నాను. పరీక్ష పాసయిన విద్యార్థులూ, లాటరీలో డబ్బు సంపాదించిన దరిద్రులూ, ఎదయిన ఆవులూ మొదలైన వస్తువులలో ఉండదగిన లక్షణాలు వాడిలో కనిపించినై. వాడికి పిచ్చిపట్టందనుకోవటం నాదే పొరబాటు - వాడి మాదిరిగా ప్రవర్తించే పిచ్చివాళ్ళను నే నెక్కడా చూడలేదు.

"ఇది ఈ కుక్క - ఆ ఆదినారాయణేనని నీ కెట్లా తెలుసు?" అన్నాను.

శ్రీనివాసరావు కొంచెం తికమక పడ్డాడు.

"అది నేను రుజువు చెయ్యలేను. కాని ఈ కుక్క ఆదినారాయణేనని నాకు తెలుసును." అన్నాడు వాడు చివరకు.

"నీ నమ్మకానికైనా కారణం చెప్పు, ఏదో కారణం ఉండాలిగా!"

"చెబితే నవ్వుతావేమో!" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు నిష్కారణంగా సిగ్గుపడుతూ.

"నీకు తెలిసిందంతా నాకు తెలియకపోతే నేను వచ్చినందుకు ప్రయోజనం ఏముంది? ఏదో కుక్కను చూపించి 'ఇది ఆదినారాయణ అని నమ్ము' అంటే, 'ఓహో! ఇదా పునర్జన్మ అంటే?' అని నే నెట్లా అనగలనూ?"

"ఒకసారి నేను ఈ ఆదినారాయణ శాస్త్రీకి పన్నెండు వందలు బదులిచ్చాను. వాడాదబ్బు తీసుకుంటూ; 'నీ వాకిట్లో కుక్క అయి పడిఉండి అయినా నీ రుణం తీర్చుకుంటాను, థాయి!' అన్నాడు. వా డాబాకి తీర్చనేలేదు ..."

నా కిదంతా చాలా చాదస్తంగా కనపడ్డది.

"ఈ కుక్కపిల్ల పునర్జన్మ అనేదాన్ని గురించి శోధన చెయ్యాలంటే మనం ఇంతకంటే కొంచెం శాస్త్రీయమైన మార్గం తొక్కాలేమో!" అన్నాను.

శ్రీనివాసరావు నొచ్చుకున్నవాదల్లే, "నే నందుకనే చెప్పనన్నాను.... అసలు నీకు ఈ కుక్క ఆదినారాయణ అయినా ఆకాశరామన్న అయినా ఒకటే. దానికి మనిషికున్న జ్ఞానం ఉంది. దానికి మనం మాట్లాడేది స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది, అది కిందటి జన్మలో మనిషి. అని జ్ఞాపకం పెట్టుకుని మరీ ప్రవర్తించు. దాన్ని ఒకసారయినా చూడందే నీకు నే నెంత చెప్పినా నీ తలకెక్కదు. ఇదంతా ఇప్పుడెందుకు చెపుతున్నానంటే, నువ్వు మాయిల్లుచేరిన తరవాత ఆ కుక్క వింటుండగా దాన్ని గురించి "అదీ, ఇదీ" అనటంగాని, ఇంకేవిధంగానన్నా అవమానించటంగాని చేస్తే దానికి అర్థమవుతుంది - వ్యవహారం మొదట్లోనే బెడుస్తుంది. అందుకని ఇదంతా చెబుతున్నాను. కావాలంటే జాగ్రత్తగా నువ్వుకూడా గమనించి నే చెప్పిందంతా నిజం అవునో కాదో తనిఖీ చెయ్యి!"

ఆ తరవాత బండి వాళ్ళ ఇంటిముందు ఆగేవరకూ వాడు కుక్కను గురించి ఏమీ మాట్లాడలేదు. బండి కుదుపు జాస్తిగా ఉండటంవల్ల క్రమంగా సంభాషించాలనే ఇచ్చ కూడా పోయింది నాకు.

"ఆదినారాయణ - అదే, ఈ కుక్కను గురించి నా భార్య దగ్గర కూడా ఏమీ ప్రస్తావన తీసుకురాకు. ఆవిడకు ఆ కుక్క అంటే చెప్పతరం కాని మంట!" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు మేమిద్దరమూ ఇంట్లోకి పోతుండగా.

“ఏం? ఆవిడకు పునర్జన్మ విషయమై నమ్మకం లేదా?”

“అది కాదు. ఆవిడకింకా ఆ విషయం తెలియదు. తెలిస్తే దాన్ని చంపేస్తుంది కూడానూ! అది తన వంక మనిషి చూసినట్టు చూస్తుందని ఆవిడకు కోపం. అందుచేత కుక్కను నేను దొడ్లో పాకలో ఉంచుతున్నాను.”

తరవాత అయిదు నిమిషాలకు చూశానా కుక్కను. ఆ ప్రథమ దర్శనం నాకు చాలా నిరుత్సాహకరంగా ఉంది. ఎందువల్లనో నేను ఈ కుక్క అన్ని కుక్కలల్లెనూ ఉండదని భావించాను. బాగా ఆలోచిస్తే అటువంటి భావనకు ఏ మాత్రమూ ఆధారం కనపడదు. అయినా, ఇది సామాన్యమైన ఆడకుక్క కడుపున పుట్టిన కుక్కపిల్ల అని మాత్రం నేను ఊహించలేదు.

అది మొత్తంమీద నల్లకుక్క. మెడమీదినించి ముందు ఎడమకాలి సగం వరకూ వ్యాపించి ఒకటి, ఎడమ కన్ను ప్రాంతాల ఒకటి తెల్లమచ్చలున్నై. వెనక కాళ్ళ కింది భాగాలు మళ్ళా తెల్లగా ఉన్నై. చూడటాని కా కుక్కపిల్ల అటే పుష్టిగానై నాలేదు. దాని శరీరంమీది బొచ్చుకూడా పొట్టిగానూ అనారోగ్యంగానూ ఉంది, ఏమాత్రమూ నిగనిగలాడటంలేదు. ఇక అది మామూలు కుక్క కాదనుకోటానికి ఆధారం ఏమైనా ఉంటే దానికళ్ళే. ఆ కళ్ళూ ఆ చూపు నేను ఏ కుక్కలోనూ చూడలేదు. నేను దాన్ని సమీపించగానే అది నా వంక “ఎవడు వీడు?” అన్నట్టు ఒక విచిత్రమైన చూపు చూసింది. దాని మొహంమీద కళ్ళ పైభాగంలో మధ్యగా ఉండే చర్మం — మన కనిబొమలు కలుసుకునే నుదుటి భాగానికి సరిపోయ్యేచోట — మడతలుపడ్డది. అంతా మనిషి కనుబొమలు ముడేసినట్టే!

“ఇది అటే ఆరోగ్యంగా ఉన్నట్టు కనపడదేంరా?” అన్నాను.

శ్రీనివాసరావు నా చెయిగిల్లి రహస్యంగా “ఇది అనకు!” అన్నాడు. నాకు మండిపోయింది. ఈ వెధవకుక్క — కిందటి జన్మలో మనిషి అవుగాక! ఎన్ని కుక్కలు కిందటి జన్మలో రాజాధిరాజులో! — దీనికోసం నేను మర్యాదగా ప్రవర్తించాలా?

నేను కోపంగానే దానివంక తిరిగి. “నా మాటలు నీకు అర్థం అవుతున్నయ్యా?” అన్నాను. అది ముక్కులోనించి చప్పుడయ్యేటట్టు గాలి వదిలి పేకిమలు చప్పరించింది.

“నీపేరు సుబ్బారావా?” అన్నాను, కుక్క గుర్రుమన్నది.

“ఆదినారాయణా?” అన్నాను, దానిమొహం జాగ్రత్తగా గమనిస్తూ, నమ్మండి నమ్మకపోండి ఆ కుక్క, మనిషి ఆడించినట్టు తల పైకి కిందికి ఆడించింది!

ప్రథమ దర్శనంలోనే దాన్ని చూస్తే నాకు దురభిప్రాయం కౌంతకలిగి ఉండకపోతే ఆ తల ఆడించటం నాకు పూర్తి నమ్మకం కలిగించి ఉండవలిసింది. అప్పటికీ నా ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు. నేను శ్రీనివాసరావు వంక చూశాను. వాడు నవ్వి కుక్కవంక తిరిగి, "వాడింకా నమ్మలేకుండా ఉన్నాడు!" అన్నాడు. వాడామాట ఆనగానే కుక్క నన్ను చూడటం మాని వాడి దగ్గరికి వెళ్ళి వెనక కాళ్ళమీద కూర్చుని నాలిక బయటికి చాచి, రోజుతూ నవ్వుతున్నదానల్లే వాడివంక చూడటం మొదలుపెట్టింది.

ఇంకొకడికైతే అప్పటికైనా నమ్మకం దృఢ పడేదేమో కాని, అది నా ప్రారబ్ధమే అనండి, అది నాలిక బయటపెట్టి రోజటం మొదలుపెట్టగానే దాని మీద నాకు కలుగుతున్న విశ్వాసం కాస్తా పోయింది.

తరవాత క్రమంగా నేనుకూడా నమ్మటం ప్రారంభించా ననుకోండి! నమ్మకుండా ఉండటం సులభం కాదు. తెలుగులో ఏ పని చెప్పినా చేస్తుంది— కనీసం చెయ్యగలదు. కాని దానికి ఇష్టంలేని పనులు చెబితే చచ్చినా చెయ్యదు. పైగా గుర్రమంటుంది. అంత కోపిష్టి ప్రాణిని నే నెక్కడా చూడలేదు. దాన్ని పరీక్ష చెయ్యటానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని తెలిసినా మొండికెత్తుతుంది. దాని పెడకట్టె తనంవల్ల నాకు దానియందు గురి కుదరటం మొదట్లో కొంచెం కష్టమయింది. కాని ఆఖరుకు నమ్మాను. అది ఆదినారాయణ పేర పిలిస్తేనే వినిపించుకుంటుంది. అంతవరకు నేను రుజువివ్వగలను — అయినా ఏ ఆదినారాయణో చెప్పలేం. పైగా ఆదినారాయణ అనే పేరు దానికి మావాడే అలవాటు చేసి ఉండినా ఆశ్చర్యంలేదు. అది నిజంగా కిందటి జన్మలో మనిషి అయి ఉంటుందా, లేక మనిషి ఆత్మ అయినా వచ్చి ఈ కుక్క శరీరాన్ని ఆవేశించిందా అన్న సూక్ష్మ విచారణ కూడా నాకు అవసరంలేదు. నా ప్రాణానికి రెండూ ఒకటే. దానికి మనిషికున్నంత జ్ఞానం ఉంది, ఆ జ్ఞానం దీనికి పుట్టిన తరవాత కలిగి ఉండటం అసంభవం. అది రెండు మూడు నెలలు దాటని పిల్ల!

కాని నేను చెప్పదగినదీ మీరు వినదగినదీ ఏమిటంటే నాకా కుక్కమీద నమ్మకం కుదిరినా మా శ్రీనివాసరావుకు కుదిరినట్టు భక్తి కుదరలేదు. అది సామాన్యపుకుక్క కాకపోవచ్చు కాని సామాన్యపు మనిషికంటె ఎక్కువ మాత్రం కాదు. కిందటి జన్మలో అది ఎవరోకాని, ఆ మనిషితో నాకు పరిచయం ఉంటే అతనికి నాకూ స్నేహం అయి ఉండదు. ఈ కుక్కకూ నాకూ ఒక్క రవ్వయినా మనస్సులు కలవలేదు. ఆ కుక్క అలిశయమూ అహంకారమూ నేను సహించలేక పొయ్యేవాణ్ణి. దానికి మనిషికున్న జ్ఞానం ఉందని మాకు తెలుసునని దానికి తెలుసును. తన్ను మే మిద్దరమూ నెత్తిన పెట్టుకు ఊరేగించక పోతే దానికి కోపం. దాని "వానిటీ" మావాడు తృప్తిపరిచేవాడు. నేను దాన్ని నిర్లక్ష్యంగా

చూసేవాణ్ణి. పైగా దాని "ఇన్స్పిరియారిటీ కాంప్లెక్సు" నేను అసలే సహించలేక పొయ్యేవాణ్ణి. దాన్ని గౌరవించనప్పుడల్లా అగౌరవంగా చూస్తున్నారనే! నేను మా సంభాషణలో దాన్ని కూడా చేర్చకపోతే మండిపడేది - తన మంట అనేక విధాల చూపించేది.

మావాడికి కూడా నా ప్రవర్తన రుచించలేదు. "ఏమిటా నీకీ కుక్కలో ఇంకా నమ్మకం కుదరలేదా - లేకపోతే ఏమిటి? దీన్ని డిస్కవర్ చేసినప్పటి నించీ నాకు పెన్నిధి దొరికినట్టుంది. ఇటువంటి ఫినామినన్ - ఇంత విచిత్రం! - నీ కళ్ళారా చూసికూడా చలించవే! నీ కేమీ ఆశ్చర్యంగా లేదా?" అన్నాడు వాడు.

"ఆశ్చర్యం! వివరీతమైన ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఇది చూసినప్పటినించి, ఇటువంటి చిత్రాలన్నిటికీ కారణభూతమయిన శక్తిని గురించి నా అభిప్రాయం మరింత భక్తితో కూడుకున్నదయింది. ఆ భక్తి ఈ చీడ కుక్కమీద చూపించ మంటే నా చాతకాదు. కావాలంటే ఇతర కుక్కలను దీనియందు భక్తితో సంచరించమను. నా కేమిటి? మనిషిగా మెచ్చుకోలేని వ్యక్తిని కుక్కగా ఎట్లా మెచ్చుకోమంటావు?" అన్నాను.

"నీలో నిజమైనా శోధనోద్రేకం - రిసెర్చి స్పిరిటు - లేదుపో!" అన్నాడు మావాడు. నేను అప్పుడే చూపించిన నిర్లక్ష్యత తరవాత క్రమంగా లోకమంతా చూపించిన సంగతి మావాడు గుర్తించే ఉంటాడనుకుంటాను!...

అవును, తరవాత కొద్ది రోజులకే ఈ కుక్క మావాడి సొత్తు కావటం మాని లోకం సొత్తయింది....

నేను ఆ నాలుగు రోజులూ కోడూరులో ఉండి, సోమవారం చీకటిలో లేచి స్కూలుకు అందుకున్నాను. మళ్ళీ శుక్రవారం సాయంకాలం రమ్మని శ్రీనివాసురావు నన్ను మరీ మరీ అడిగాడు. ఈ లోపల కొంత "మెమోరాండా" కూడా తయారుచేస్తానన్నాడు "ఆదినారాయణ"ను గురించి.

శ్రీనివాసురావు ఒకటి తలిస్తే లోకం ఇంకొకటి తలిచింది. గురువారం నాడే కోడూరు వితంతువులు ఇద్దరు ముగ్గురూ ఒక తరంగాలు పాడే ఆయనా కలిసి "ఆదినారాయణ" కాలభైరవుడని కనిపెట్టారు!....

ఆ డిశోర్స్ ఒకచోట రోజూ సాయంకాలంపూట భజన జరుగుతూ ఉంటుంది. ఒకనాడు "ఆదినారాయణ" అక్కడికి వెళ్ళి భజన వింటున్నది. భజనచేసే వాళ్ళలో కొందరు కొట్టబోతే గుర్రమన్నది. ఆ తరంగాలు పాడే ఆయన - తన కొంపలో రోజూ కుర్రవాళ్ళను కొడుతూనే ఉంటాడు - ఆ కుక్కకు చేతులెత్తి నమస్కారం చేసి "ఆ శ్రీమన్నారాయణ మూర్తే ఇట్లావచ్చి వింటున్నాడు మన స్తోత్రాన్ని! ఉండనివ్వండి" అన్నాడు.

మరుక్షణమే "ఆదినారాయణ" మంచి ఉపాయం ఆలోచించింది. అది వెంటనే వెళ్ళి దేవుడి పటం ముందు కూర్చుని భజనచేసే వాళ్ళవంక "ఇక మీ పని మీరు చెయ్యండి!" అన్నట్టు చూసింది.

చిత్రం ఏమిటంటే అందులో ఒక వితంతువుకు ఆ కిందటి రాత్రే శ్రీమన్నారాయణుడు కుక్క స్వరూపంతో కనిపించి "నేను వస్తున్నాను, మీ భజన మందిరం పావనం చేస్తున్నాను" అన్నాడట. ఆవిడ ఒక్కతైకే అటువంటి కల వచ్చి ఉంటే ఆటే నమ్మదగిన విషయంగా ఉండి ఉండేది కాదేమో కాని ఇంకో వితంతువుకు కూడా అటువంటి కలే రావటంవల్ల మొదటి ఆవిడ కల అబద్ధం అయి ఉండటం అసంభవమయింది....అయితే రెండో విధవ కలలో కనిపించింది, శ్రీమన్నారాయణుడు కాడు, వెంకటేశ్వర స్వామి - నామాలూ, కాళ్ళదాకా ఉత్తరీయమూ, బారెడు బారెడు రేకు చెప్పలూ! నల్లటి విగ్రహం; ఆ తెల్లటి నామం కాస్త ఎడమ కంటిమీదికి ఉన్నట్టూ, తెల్లటి ఉత్తరీయం కుడి భుజంమీద స్పష్టంగా కనిపించనట్టూ, పాదాలు వెండి పాదాలయినట్టూ ఆ రెండో విధవకు స్పష్టంగా కళ్ళకు కట్టినట్టుంది!....

తరవాత కథ నేను చెప్పనక్కర్లేదు, మా ప్రాంత్యాల అందరికీ తెలుసు. ఈ కాల భైరవస్వామి రాకతో కోడూరు పురవాసులు నాగుమయ్యను కూడా మరిచారు. స్వామివారు ఆ రోజు కా రోజు గడిచినకొద్దీ అనేక వేలమందికి కలల్లో సాక్షాత్కరించి కోరిన కోరికలు తీర్చసాగారు. అనేక వేలమంది సంతానం లేని వారు స్వామివారి అనుగ్రహంవల్ల సంతానం కన్నారు. అట్లా కన్న ప్రీని ఒకామెను నేను స్వయంగా ఎరుగుదును. అవిడకు సంతలేని మాటా తరవాత కలిగిన మాటా నిజమే కాని, ఆవిడ స్వామివారిని దర్శించివచ్చిన తరవాత ఏడు నెలలకే కలిగాడు శిశువు!....

భజన మందిరం పూజా మందిరంగా మారింది. రోజూ స్వామివారి సాన్నిధ్యంలో వేదపఠనమూ, స్వామికి షోడశ పూజలూ, ఇంకా ఏమిటో, ఏమిటో! రాత్రి కాగానే అక్కడే స్వామి శయ్యా! చక్కని మంచం మీద బూరుగ దూది పరుపు పరచి తెల్లని ఇస్త్రీ మడతలు పరిస్తేనే కాని స్వామివారు వడుకోరు, అచ్చ శాకాహారం తప్ప ముట్టరు. ఉదయం పూట కాఫీ ఉప్పాలు సేవిస్తారు....

ఈ విధంగా ఆరు నెలలు జయప్రదంగా వెళ్ళింది. అకస్మాత్తుగా కాలభైరవుడి ప్రశంస అందరూ మానేశారు....

భగవంతుడైనా సరే మనిషి జన్మ ఎత్తితే మనిషియొక్క శరీరతత్వమూ మన స్తత్వమూ గుర్తించి తీరాలి. అక్కడ ప్రకృతికి భిన్నంగా వెళ్ళితే ప్రమాదం

ఉంది. ఈ కుక్కకు అంత వివేకం లేకపోయింది. తనకు అందుబాటులో ఉండే నియమాలు అవలంబించక అది ఆశకుపోయి, మనిషి మెప్పు కోరి, మనిషి నియమాలు అవలంబించటం వల్ల దానికి ఒక విధమైన రుగ్మత ప్రారంభమైంది. దాని శరీర తత్వానికి అనుగుణ్యమైన ఆహారం పడలేదు.

దానిలో ఉన్న మనిషి బుద్ధిని కుక్క శరీరం చివరకు జయించనే జయించింది. అది చాటుగా వెళ్ళి దానికి కావలసిన ఆహారం దొంగిలించి తిన సాగింది. ఒకసారి తన సహజమైన ఆహారాన్ని చూసిన తరవాత దానికి పూజలూ, పునస్కారాలూ, లోకం తనకు ఆరోపించిన కాలభైరవత్వమూ మొదలైన వాటిమీద విముఖత్వం బయలుదేరింది. చేజేతులూ ఈ పీడ తెచ్చిపెట్టుకున్నందుకు దానికి చాలా వశ్యాత్వావం కలిగి ఉండాలి. తనను పరివేష్టించుకుని ఉండే భక్త సముదాయం మీద దానికి అగ్రహం జాస్తి అయింది. వాళ్ళు తన్ను ఒక క్షణం ఏమరి ఉండరు. అర్థరాత్రివేళ తను చదీ చప్పడూ లేకుండా బయటికి పోతున్నా ఎవడో ఒక భక్తుడు, హాయిగా నిద్రపోతూ ఉండవలసిన వెధవ, తలవెత్తి "స్వామీ, ఎక్కడికి?" అని తోడు వస్తాడు.

తన చేతులారా ఇదంతా తెచ్చిపెట్టుకున్న మాట కూడా మరిచిపోయి, తనను భక్తులంతా నిర్బంధిస్తున్నారన్న భావం కూడా దానికి కలగటం నేను సులభంగా ఊహించగలను. ఆఖరుకు అది ప్రతి వాళ్ళమీదా గురుమనసాగింది.

కాలభైరవుడి మనసు సరిగా లేదని అందరూ గ్రహించారు. స్వామికి అగ్రహం వచ్చిందన్నారు. దానిచుట్టూ ఇరవై నాలుగు గంటలూ భజనలూ, ఊరంతా సంతర్పణలూ ప్రారంభించారు. ఆ కుక్కకు పూర్తిగా వెర్రెత్తి పోయింది. కాలభైరవుడు తన అత్యంత ప్రసిద్ధ శిష్యుడైన తరంగాలు పాడే పెద్ద మనిషి పక్క పట్టుకుని కండ ఊడేటట్టు పీకిందన్న వార్త దళదిశలా వ్యాపించింది.

మర్నాడే కాలభైరవుడు అదృశ్యుడైనాడు! కొంత కాలంనెంచీ స్వామి వారు భక్తులపైన అగ్రహంగా ఉండటమూ, ఆఖరుకు అదృశ్యుడు కావటమూ చూసి ఏదో మహావచారం జరిగిందని గ్రహించి, భక్తులంతా ఒకరినొకరు అనుమానించ సాగారు. భక్తులలో అంతః కలహాలు బయలుదేరి బహిఃకలహాలూ, తిట్టుకోటాలూ, కొట్టుకోటాలూగా వరిణమిచ్చినై.

తరవాత కొన్ని రోజులకు చేబ్రోలు గ్రామంలో ఒక బలిసిన, నల్లగా నిగనిగలాడే మరొక ఆడ కుక్క వెంట పోతూండటం చూచి ఒక పెద్ద మనిషి నిర్ఘాంతపోయి నిలబడ్డాడు. కొంత కాలం కిందట ఆయన కోడూరు వెళ్ళి కాల భైరవుణ్ణి సందర్శించి వచ్చాడు. ఈ కుక్క అచ్చంగా ఆ కాల భైరవుడికి అన్నో తమ్ముడో అన్నట్టుంది. కాలభైరవుడు అదృశ్యమై అప్పటికి వారం

రోజులయిందని ఆయన భార్య చెప్పి ఉండకపోతే ఆయనకు ఈ కుక్క
కాలభైరవుడా అన్న సందేహం కలిగి ఉండవలసిందే! ..

తరవాత తరవాత క్రమంగా చాలా విషయాలు బయట పడినై. మధ్య
మధ్య ఈ కుక్క ఎంగిలి విస్తరాకులు నాకటమూ, బొమికలు కొరికి చూడటమూ
చూసిన వాళ్ళున్నారు. తన వంట ఇంట్లో ప్రవేశించి అన్నపు కరుడు ఎత్తుకు
పోతుంటే ఒక ఇల్లాలు చేతిలో ఉన్న కట్టెపేడు విసిరివేసిన తరవాత
కాలభైరవుణ్ణి గుర్తించి అపరాధమని చెంపలు వాయించుకుని ఇదంతా రహస్యంగా
దాచిపెట్టింది. కాలభైరవుడు అంతర్దానం అయిన తరవాత క్రమంగా ఈ
కథలన్నీ ప్రచారంలోకి వచ్చినై....

మొన్న ఈ మధ్యనే శ్రీనివాసరావు మళ్ళా నాకు కనిపించాడు. వాడి
దగ్గర ఈ సంగతి తెస్తే, "చా! ఆ వెధవ కుక్క సంగతి యెత్తకు! దీనికోసం
ఒక రాత్రల్లా వెలికి మర్పాడు ఉదయం భజన మందిరంలో ఉందని విని చూడ
బోయినాను. నన్ను చూడగానే బొయిమని మీదికి వచ్చింది. ఆ తరంగాలూ
పాడే పీరుగ - వాడికి నాకూ వడడు, అదంతా చాలా కథ ఉందిలే! - నేను
వినేట్టు "స్వామివారికి భక్తులెవరో, పతితులెవరో తెలుసూ!" అన్నాడు.....
మొత్తానికి మంచి ఎత్తే వేసింది, దాని బతుకు నాకు తెలుసునని దానికి తెలుసు -
వెధవకు!" అన్నాడు.

దానికి భగవంతుడు ప్రసాదించిన శక్తిని అది వృధా చెయ్యకుండా, ఆ
శక్తిని కుక్కల జాతియొక్క మేలుకే ఉపయోగించితే ఆ జాతికి చాలా మేలు
చేసిన దయ్యే దనుకుంటాను ఈ "ఆదినారాయణ"!

(మొదటి ముద్రణ : ఆగస్టు 1937, స్వగతం కథల సంపుటి,
యువ కార్యాలయం, తెనాలి)